

Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: Retsstaten : Tidsskrift for Retsstats-Anliggender : Særtryk Nr. 1 December 1938

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: 1938

Emne: Partiprogram, partiprogrammer, program

Opstilling: DA-småtryk. Politik 4

Relateret:

Relateret:

Copyright: Det Kongelige Bibliotek

[Retsstaten : Tidsskrift for Retsstats-Anliggender : Særtryk Nr. 1 December 1938](#) 3

[Retsstaten : Tidsskrift for Retsstats-Anliggender : Særtryk Nr. 1 December 1938](#) 4

[Retsstaten : Tidsskrift for Retsstats-Anliggender : Særtryk Nr. 1 December 1938](#) 5

[Retsstaten : Tidsskrift for Retsstats-Anliggender : Særtryk Nr. 1 December 1938](#) 6

[Retsstaten : Tidsskrift for Retsstats-Anliggender : Særtryk Nr. 1 December 1938](#) 7

[Retsstaten : Tidsskrift for Retsstats-Anliggender : Særtryk Nr. 1 December 1938](#) 8

[Retsstaten : Tidsskrift for Retsstats-Anliggender : Særtryk Nr. 1 December 1938](#) 9

[Retsstaten : Tidsskrift for Retsstats-Anliggender : Særtryk Nr. 1 December 1938](#) 10

ET STORE KØL
9 9 1938
BIBLIOTEK

Oplag: 28.000 Expl.

Retsstaten!

Tidsskrift for Retsstats-Anliggender

December Særtryk Nr. 1 1938

Hvor kunde vi hå' det godt, om vi selv vilde.

Folketingsmand *Hans Hansen*, Rørby,
paapeger i sin Finanslovtale
Systemets Skavanker.

Det foreliggende Forslag til Finanslov for 1939—40 adskiller sig ikke i nævneværdig Grad fra sine Forgængere i de senere Aar. Det indeholder som sædvanlig en Vrimmel af Opgaver, som Retsforbundet ikke mener er Statsopgaver, og som vi Gang paa Gang har talt og stemt imod, naar de har været til Behandling og Afstemning her i det høje Ting. Tendensen i Finanslovsforslaget er ogsaa den samme i Aar som i de senere Aar, nemlig Stigning i Opgaver og Stigning i Udgifter og dermed ogsaa Stigning i Skatterne. Det kan saaledes nævnes, at Statens Driftsbudget for 1930—31 blev forelagt med en samlet Udgift paa 311 Mill. Kr. Vi er nu ved det forelagte Finanslovsforslag for 1939—40 naaet op paa 513,9 Mill. Kr., altsaa en Stigning i disse 9 Aar paa 202,8 Mill. Kr. eller ca. 66 pCt. Budgettet er omtrent det samme i Størrelse i indeværende Finansaar som det, der nu forelægges og behandles, men her skal dog bemærkes, at der er faldet ca. 23 Mill. Kr. ud paa en Række forskellige Budgetter, og Stigningen i

det forelagte Forslag, som først og fremmest findes paa Socialministeriets Budget, ses derfor ikke i Helheden paa Finanslovsforslaget.

Det offentlige ta'r en Trediedel af vor samlede Indtægt.

Der er, synes jeg, en vis Betimelighed i at ofre denne Stigning i Statsadministrationen en Tanke ved denne første Behandling af Finansloven. Skal denne Stigning fortsættes? Ja, alt tyder jo paa det. Den højterede Statsminister bebudede i sin Aabningstale nye mægtige Foranstaltninger overfor Arbejdsløsheden, saa vi kan vel vente en meget stærkere Stigning i Statens Udgifter ad Aare; og det bliver ikke mere lysteligt, naar vi desuden véd, at Kommunernes

1

Udgifter ogsaa stiger i samme Forhold som Statens. Man maa nok sige, at den statssocialistiske Idé fejrer sine Triumfer med Hensyn til Opnaaelsen af sit Formaal, nemlig at Staten skal have med saa meget som muligt at gore. Staten har saa sandelig her i Landet faaet med meget at gore, og den bruger ogsaa mange Penge dertil; ca. en Trediedel af den samlede Indtægt her i Landet maa Befolkningen nu aflevere til det offentlige.

Kostbar Statsadministration, Spærre- og Toldpolitik fører til Ulykke og Krig.

Hvor stort Omfanget af Statens Administration er, ser man bedst, naar man sammenligner Finanslovens Bruttoposter. Det viser sig da, at Statens Pengeomsætning paa Driftsbudgettet er over 1 Miliard Kr. F. Eks. er Statsbanernes Underskud opført med 25,6 Mill. Kr., men Bannernes Bruttoomsætning er 150 Mill. Kr.; og Postvæsenets Overskud er opført med 2,3 Mill. Kr., medens Omsætningen har været 75 Mill. Kr. Eet Resultat har vi i hvert Fald faaet, nemlig at Statsadministrationen er vokset enormt — vi husker saaledes, at der paa Normeringsloven i Foraaret blev ansat 83 nye Embedsmænd i Ministerierne —, men det er svært at faa Øje paa noget som helst, der taler til Fordel for denne mægtige Udvidelse af den offentlige Administration.

Ogsaa i vort Land er vi som næsten overalt i Stater, der staar paa samme Kulturtrin som vi, Vidne til en politisk og økonomisk Udvikling, der maa genneengaa store Brydninger. Det er i Virkeligheden denne Statsidé, at det offentlige skal regulere og kontrolere og garantere, der ikke kan staa sin Prøve. Det er Idéen om det tvangskollektive, der har spillet fallit. Det er den, der ryster Staterne i deres Grundvold og undergraver Folkenes Tro og Tillid og Kærlighed til Demokratiet og Folkestyret; det er den, der rundt omkring i Verden styrter de demokratiske Regeringer, skaber Spænding mellem Landene ved Afspærrings- og Toldpolitik og fører til Krig og Ulykke.

Det er dette, der kendetegner Tiden ogsaa hos os, og herhjemme har vi af samme Grund en svag Regering, svag, fordi den staar magtesløs overfor de Opgaver, der trænger sig paa — som Statsministeren selv udtalte paa Mødet i Ingeniørforeningen, da han sagde, at han gik tomhændet hjem med Hensyn til Arbejds-

løsheden. Der var maaske nok en og andea, der var klar over, at Statsministeren ogsaa gik tomhændet derhen; men naar nu Regeringens Chef selv har sagt det, kan der formentlig ikke mere herske Tvivl hos nogen om, at Regeringen er hjælpeløs overfor det største af alle Spørgsmaal i vor Tid, nemlig Arbejdsløsheden. Statsministeren tror formentlig ikke mere paa den Politik, der har baaret ham frem til den høje Stilling, han indtager i Dag som Landets Regeringschef, og det har derefter kun ringe Interesse, at der i Dag er nogle hundrede Tusinde Vælgere, der staar bag denne Falliterklæring; det understreger kun denne.

Vi køber ikke Arbejdsløsheden væk med Blændværks-Millioner.

De mange Millioner, der nu bebudes til Foranstaltninger imod Arbejdsløsheden, vil naturligvis, som alle Erfaringer allerede har vist os, betyde en Svækkelse af det private Næringslivs Evne til at sætte Arbejder i Gang, og det tør straks siges, at de mange Millioner, der nu enten skal laanes eller udskrives i Skatter, ikke kan skaffe Arbejde, men højst fremme til Dels uproduktivt Arbejde paa det produktive Arbejdes Bekostning. Det var dette, som afdøde Ove Rode engang her i Rigsdagen betegnede som »Blændværksmillioner«. Det er værd at mindes Ove Rodes Ord, og jeg synes ogsaa, det var værd for Det radikale Venstre at mindes disse Ord.

Den højtærede Statsminister beskæftigede sig i sin Aabningstale med Erhvervslivets vanskelige Stilling og bebudede, som jeg for sagde, nye store Foranstaltninger til en saakaldt Bekæmpelse af Arbejdsløsheden. Dagen efter Rigsdagens Aabning fremsatte den højtærede Statsminister ved et Møde i Ingeniørforeningen nogle Betragtninger, som det er værd at lægge Mærke til. Statsministeren gav ved Mødet i Ingeniørforeningen Udtryk for den Anskuelse, at Landbruget er et særlig højt beskyttet Erhverv. Hr. Madsen-Mygdal har i en Tale ved de jydskes Landboforeningers Møde i Aarhus i Lørdags heroverfor sagt, at det maatte være en Spøg fra Statsministerens Side, thi, sagde Madsen-Mygdal, Landbruget kan ikke beskyttes, det faar 80 pCt. af sine Produkter afsat paa Verdensmarkedet. Der er ingen Tvivl om, at Hr. Madsen-Mygdal har Ret i sin Betragtning, at Landbruget kan ikke beskyttes. Jeg tror, det

var gavnligt, om Partiet Venstre ogsaa her i Rigsdagen vilde drage sine Slutninger og lære af Hr. Madsen-Mygdals Tale og kræve alle Landbrugsordninger afskaffet. Hr. Madsen-Mygdal har ganske Ret i, at Landbruget er ikke beskyttet, og kan ikke beskyttes, men ved at modtage de Fedteskillinger, som Ordningerne skaber Betingelse for, maa Landbrugets Mænd altsaa udsætte sig for at høre denne Spøg fra Statsministeren — og hvad der er værre, Partiet Venstre kan heller ikke med nogen som helst Slagkraft kræve, at andre Erhverv skal miste den Statsbeskyttelse, som særlig Storingen nyder gennem Told og Valutacentral, naar Partiet selv gaar med til Statsstøtte.

Mere Beskyttelse, flere Soldater.

Statsministeren sagde ogsaa et Par andre Ting paa nævnte Møde i Ingeniørforeningen, nemlig, at han havde ikke noget imod, at Industrien fik, som Statsministeren sagde, en beskeden Beskyttelse. Statsministeren sagde ogsaa, hvad der har været refereret i »Berlingske Tidende«: at han havde ikke noget imod, at vi fik nogle flere Soldater, og det faar vi vel ogsaa. Der er virkelig meget at lære af alt det. Det viser, hvad vi kan vente af Regeringen i den nærmeste Tid: mere Beskyttelse til Storingen og flere Soldater. Det arbejdende og forbrugende Folk er sikkert ogsaa klar over, hvad det betyder, nemlig dyrere Varer og højere Skatter.

Man maa nok sige, at der er meget forandret i den sidste halve Snes Aar, hvis man læser Regeringsorganet »Social-Demokraten« nu og sammenligner med, hvad der blev skrevet, før den nuværende Regering blev dannet, hvor der blev raset og svovlet imod Militarismen og Skorstensbaronerne. Der er virkelig Forskel paa den Gang, da en Redaktør af »Social-Demokraten« maatte pantsætte sin Frakke for at faa Bladet ud, og saa nu, hvor Arbejdernes Repræsentanter nyder al venlig Opmærksomhed fra Storingens Side. Naturligvis, naar Landets betydeligste Repræsentant for Arbejderne lover Beskyttelse til Storingen og flere Soldater, ja saa er det ogsaa en Arbejderpolitik i Gaaseøjne. Man kan forstaa, at det er ikke morsomt for Det konservative Folkeparti, thi det er kun rimeligt, at Regeringen ogsaa paa det Omraade nyder Konservatismens Bevaagenhed. Socialdemokraterne faar sikkert ogsaa

de Konservatives Stemmer i Fremtiden, naar Partiet har taget de Konservatives Politik, og saa kan det ærede Medlem Hr. Christmas Møller gaa hjem og lægge sig.

Det store Spørgsmaal er fremdeles: Hvad agter Regeringen at gøre, for at Landets Befolkning paa naturlig Maade kan faa Del i alle de Rigdomme, som Naturen giver os, og som Menneskets Snille og Ingeniørkunst muliggør, for at Befolkningen kan faa til Livets Behov med mindre fysisk Slid og Slæb end for? Og Landbrugskrisen, som man har talt saa meget om igennem mange Aar, er den fremdeles løbende? Ja, saa længe Henstandslove, Statshjælp til Rentebetaling og Tilskudsordninger anvendes, saa længe vi har hundrede Tusinde arbejdsledige, saa længe har vi Krise i Landet, thi denne Tilstand er uholdbar i det lange Løb.

Vor Eksport er stegen stærkt,

Krisen er vort eget Værk.

Det er sagt og skrevet saa ofte, at Krisen er noget, der er kommet til os udefra, og som vi selv er helt uskyldige i, det er sagt saa ofte, at de fleste Mennesker vist snart tror derpaa. Vi har Gang paa Gang fra Retsforbundets Side gendrevet den Paastand, men den synes at have det paa samme Maade som Katten med de syv Liv. Jeg vilde gerne endnu en Gang dokumentere, at Krisen her i Landet skyldes ikke svigtende Afsætningsforhold, skyldes ikke danske Landmænds Udygtighed, saa at det skulde være nødvendigt, at Staten i den Grad støtter Landbruget, og skyldes ej heller daarlig Udnyttelse af Landbrugets Jord.

Tager vi en periodevis Oversigt over Afsætningen af vore Landbrugsvarer, og anvender vi Perioderne 1901—1905, 1910—13, 1933—37, saa viser det sig, at vi i Perioden 1901—05 udførte gennemsnitlig aarligt Landbrugsvarer for 260 Mill. Kr. I Perioden 1910—13 udførte vi af Landbrugsvarer gennemsnitlig aarligt for 340 Mill. Kr. I Perioden 1933—37 udførte vi gennemsnitlig aarligt for 980 Mill. Kr. Landbrugsvarer. Udførselen fordeler sig saaledes: af Smør 95 Mill. kg i 1905, 90 Mill. kg i 1913 og 150 Mill. kg i 1937. Af Flæsk og Skinke har vi udført: 75 Mill. kg i 1905, 120 Mill. kg i 1913, 215 Mill. kg i 1937. Tager vi den tredie store Artikel for Landbrugsvarer, Æg, stiller Udførselen deraf sig saaledes: 18 Mill. Snese i 1905, 20 Mill. Snese i 1913 og 70 Mill. Snese i 1937.

Man maa nok have Lov til at sige, at der er intet i Paastanden om, at Udlandet ikke vil have vore Varer. Naar dertil kommer, hvad der, saa vidt man kan se, er sandsynligt, at Afsætningen til Udlandet af Landbrugsvarer vilde være noget større, om ikke Valutacentralen havde grebet forstyrrende ind i vor Afsætning, er Sandheden den, at Valutacentralen reelt fra 1931 har virket hemmende paa vor Udførsel. Det er et Falsum at paastaa, at Valutacentralen har virket fremmende paa vor Landbrugseksport. Ude over Landet har vi hørt den Tale, men kun naar Eksporten gøres op i forringet Kroneværdi, er det muligt at hævde denne urigtige Paastand. Maaler vi vor Eksport i Vareværdi eller Vægtenhed eller Guldvaluta, har der været Tilbagegang i Perioden fra 1931. Valutacentralen har virket skadeligt og hemmende for vor Samhandel med Udlandet.

Valutacentralen har nedsat vor Andel i Verdenshandelen.

Vor Samhandel med Udlandet er blevet hemmet i den Periode, hvad jeg gerne vil gøre et Par Bemærkninger om. Danmarks Andel i Verdenshandelen var i 1931 1,7 pCt. af den samlede Verdensomsætning. Den samlede Omsætning mellem Landene er i Selvforsyningsperioden gaaet lidt ned; Danmarks Andel i denne er imidlertid efter den sidste Opgørelse fra Genève kun 1,3 pCt. Altsaa, vi er gaaet tilbage, ja, vi er gaaet mere tilbage forholdsmaessigt end alle andre Lande tilsammen. Der er ikke Tvivl om, at dette skyldes Valutacentralen, hvis Opstaaen i 1931 for Resten alle de store Partier har Medskyld i; det uheldige i Valutacentralen har dog nu alle Oppositionspartier indset og erkendt, Regeringspartierne er nu ene om at fastholde Valutacentralen, hvorfor Regeringspartierne i dette Øjeblik ogsaa har Ansvaret for Tilbagegangen i Danmarks Andel i Verdenshandelen.

Vore dygtige Landmænd skaber mægtigt Høstudbytte —

Men det er altsaa ikke sandt, naar det er hævdet, at Udlandet ikke vil have vore Landbrugsvarer. Det fremgaar af de her nævnte Tal, og disse Tal, som er afrundede, er officielle og tilgængelige. De viser ogsaa, at vort Høstudbytte er fordoblet i det Tidsrum, jeg her har

nævnt. Regnet i Afgrødeenheder er Høstudbytte i Danmark fra 1905, hvor det var 40 Mill. Afgrødeenheder, steget til 50 Millioner i 1913 og 100 Millioner i 1937. Dertil kommer i Aar vel nok den største Høst, vi nogen Sinde har faaet i Hus. Høstudbyttet er mere end fordoblet, samtidig med at Udførselen af vore vigtigste Landbrugsvarer i Mængde er $1\frac{1}{2}$ —2 Gange saa stor, og regnet i Kroner, hvad jeg altsaa ikke mener er en helt reel Udregningsmaade, er Udførselen tredoblet i den Periode, jeg har nævnt. Indførselen af Raastoffer til Landbruget er steget i omtrent samme Forhold, saa Værdien af Landbrugets Overskudsudførsel er omtrent firedoblet i den her omtalte Periode. Det er en Dokumentation mod Paastanden om, at Krisen er kommet til os udefra.

Dansk Landmænds Indsats i Samfundshusholdningen er uden noget Sidestykke i Verden, og det er for en stor Del det stigende Høstudbytte og vore Husdyrs forøgede Ydeevne, som Danmarks Befolkning kan takke for, at vor Samfundsøkonomi ikke allerede er brudt fuldstændig sammen. At vor Udførsel i nogle Aar i 20'erne var endnu større og Priserne endnu højere, kan dog ikke have forringet Stillingen i vor Tid.

I den omtalte Periode, hvor Landbrugets Produktion er flerdoblet, er Landets Befolkning steget med ca. 30 pCt. Produktion og Afsætning er altsaa steget over 100 pCt. Produktionsudviklingen betinger derfor sammen med Ingeniørernes Kunst og den maskintekniske Udvikling et langt højere Arbejdsudbytte og en højere Arbejds løn maalt i Forbrugsgoder. Her er det, Fejlen bliver begaaet, idet Forbruget søges hemmet og begrænset ved politiske Fejlgreb som Fordyrelse af Forbrugsgoder og forskellige Ordninger.

— og Landbrugets Gældsbyrde stiger katastrofalt.

Samtidig med denne Udvikling i Produktionskraft og Dygtighed er Landbrugets Gældsbyrde steget katastrofalt. Siden 1909 er den steget ret regelmæssigt med 100 Mill. Kr. om Aaret. I de saakaldte gyldne Aar, Krigsaarene og Efterkrigsaarene, skyldtes Gældsstigningen især Kapitaliseringen af de stigende Forrentningsmuligheder. Ejendomspriserne steg til det dobbelte eller mere. Ved hvert Ejerskifte forøgedes Prioriteterne. Det var i disse Aar særlig Jordværdien, som blev drevet i Vejret.

At Priserne og Prioriteterne blev drevet saa højt op i Efterkrigsaaene, skyldtes især en forfejlet Pengepolitik med en for rigelig Seddeludstedelse og dermed følgende Prisinflation. Den store Part af danske Landmænd maa endnu trælle for Rentenyerde af den Grund.

Lovgivningsmagten har Ansvaret for den ulykkelige Pengepolitik, og den har ogsaa Ansvaret for Pantsætningen af Jordværdien.

Den har derfor Pligt til at gennemføre en radikal og retfærdig Ordning af det brændende Gældsspørgsmaal. Men skal en saadan Gælds-sanering gøre varig Nytte, maa det i hvert Fald forhindres, at de Foranstaltninger, der gennemføres af Rigsdagen, omsættes i ny Gæld. Derfor maa de samfundsskabte Jordværdier haandhæves. Retsforbundet har Gang paa Gang peget paa en Løsning af Jordspørgsmaalet. Vi har peget paa, hvad det betyder med en virkelig Gælds-sanering. Regeringen har hidtil afvist disse Forslag. Vi mener ikke, at en Gælds-sanering kan ske, uden den sker i Forbindelse med en effektiv Grundskyldslovgivning. Regeringen har endnu ikke fremsat Forslag, der er intet set fra Regeringen undtagen Ordninger, Fordyrelse af Varer, men alt det betyder Sanering for Prioritetsjerne og Befæstelse af høje Priser paa Ejendomme til yderligere Kapitalisering, og derfor er Ordningspolitikken den gennemførte Kapitalisme.

Falske Priser danner Stoppeklods for Arbejdet.

Ejendomspriserne ligger for højt i Forhold til Indtjeningsmulighederne, og Ordningen med Rentetilskud bidrager til at holde dem oppe. De kunstigt skabte Omsætningsudgifter, Byggepriser og Anskaffelsesudgifter er ogsaa en Stoppeklods for Ejendomspriserne. Medens Pristallet for Landbrugsvarer ligger mellem 120 og 130, finder vi et Pristal for Bygningsmaterialer, Redskaber, Maskiner og Forbrugsvarer paa 150, helt op til over 200. Mangfoldige Landbrugsbygninger er forfaldne og forældede og trænger til Fornyelse. Her ligger Masser af Arbejde, men Landmændene magter det ikke, Omkostningerne er for store.

Klager fra Landbruget har fremkaldt planøkonomiske Landbrugsordninger med deres Fordyrelse af Brød, Flæsk, Mælk, Kod, Sukker m. m., altsammen som Hjælp til Landbruget. Alle disse Ordninger er desværre mere velmente og følelsesbetonede, end de er for-

nuftsbestemte. Jeg har gentagende her i Tinget omtalt Sukkerordningen, som koster Forbrugerne 50 Mill. Kr. aarlig. Det er dog muligt, at Flæskeordningen er endnu mere taabelig og skadelig for Landbrugets sande Interesser saavel som for Forbrugernes Interesser end selv Sukkerordningen. Dette Svinemonopol ligner noget det gamle Monopol, som Borgerne og Adelen havde for 150 Aar siden, hvorefter ingen andre end Borgerne og Adelen havde Lov til at staldede Stude og Øksner. Det blev ophævet ved Forordningen af 11. Juni 1788. Nu er det kun Brugere af Landbrugsjord, der har Lov til at fede Svin. Dette Svinemonopol opstod, som bekendt, ved, at England nægtede Indførsel af den Mængde Flæsk, som det engelske Marked havde Brug for. Derved blev Prisen paa det engelske Marked drevet i Vejret, og det blev de engelske Forbrugere, der kom til at betale den store Forhøjelse af Prisen paa Bacon.

Hvor meningsløst, at Flæsk er Luksus i Danmark.

Det danske Landbrugs Gevinst ved den engelske Kontingentering af Flæsk kunde dog sikkert være blevet endnu større, om vi ikke havde benyttet Lejligheden til at monopolisere det danske Marked. Jeg tror, der her er begaaet en stor og skæbnesvanger Fejl ved, at man ikke lod Produktionen af Flæsk være fri. Den store Del af Produktionen, 60,000 til 70,000 Svin om Ugen, var jo ogsaa under fri Produktion gaaet til England til en forhøjet Pris, der levede Landmændene en rimelig Fortjeneste, og hvad Hjemmemarkedet ikke kunde aftage, havde været billige Raastoffer til en Konserverindustri, som sandsynligvis kunde have skaffet Landbruget nye Markeder. Naar England aftager 70 til 80 pCt. af Flæskeproduktionen til forhøjet Pris, kunde man have været, synes jeg, saa storsindet, at man havde undt Byens Befolkning Flæsk til en rimelig Pris i Stedet for, som det er blevet, at gøre det til en Luksus at spise Flæsk i Danmark, samtidig med at Flæsken undertiden ligger og slimer paa Slagteriernes Lagre. Man foretrækker at udnytte de danske Forbrugere, og jeg synes, det er knapt nok, at danske Landbrugere kan være det bekendt. Følgen af Monopolet blev Misundelse mellem Landmændene over Svin-kortene, en udbredt Smughandel med Flæsk, der vanskeligt kan forhindres, fordi ingen bry-

der sig om at være Angiver, eller med andre Ord, fordi Loven er i Strid med det levende Liv.

Landbrugerne maa finde sig i andre Erhvervs Ringeagt og finde sig i Statsministerens Spøg. Landbruget staar nu med Hatten i Haanden for Regeringen og har ingen Slagkraft i Kravet om andre Monopolers Afskaffelse. Det er her, som overalt, Følgen af Smaalighed, der ikke spørger om Retfærd, men kun er lagt an paa, hvor meget man selv kan faa. Det nytter jo ikke, at man kritiserer de andre, naar man selv stiller samme Krav. Dette synes at være Landbrugets værste Fjende, og det er, om jeg maa bruge det Udtryk, L. S.-Aanden, der her har besat det for frie Landbrugs Mænd, og denne Aand bliver ikke bedre, fordi det ærede Medlem Hr. Hartel og Knud Bach rejser ned til Rigsbondestævnet i Tyskland. Der kommer næppe Frihedsimpulser fra den Kant.

Det er vore egne Politikere, der hidfører Kriser, ved Spærring og Tilskud og kunstige Priser.

Men Ordningerne er ikke alene moralsk forkastelige, de er ogsaa økonomisk betydningsløse overfor et Erhverv som Landbruget, der kun afsætter en Femtedel af sin Produktion paa Hjemmemarkedet. Efter en nøgtern Opgørelse, der fornylig er foretaget af Regnskabskonsulent K. Møller, Haslev, har alle disse Ordninger og Foranstaltninger kun bragt Landbruget en økonomisk Hjælp fra andre Erhverv, der er af ret tvivlsom Værdi, selv om man medregner baade Sukkerordningen, Tilskuddet til Rentebetaling og Grundforbedringsloven. Det store Landbrug har selvfølgelig faaet den store Part. Men saa horer man sige: Der er dog Penge i disse Foranstaltninger. Ser vi imidlertid paa, hvad der sker for Landbruget, vort Eksporterhverv, viser det sig, at det brandskattes mange Gange det Beløb af den beskyttede monopoliserede Hjemmeindustri. Derfor er hele dette System Landbrugets Fjende.

Vort høje Omkostningsniveau har vi især vore Toldsatser og vor Valutaordning at takke for. Fra alle Sider er det forlængst erkendt, at Valutacentralen fordyrer de Varer, vi indfører fra Udlandet. I Kraft af Indførselsbegrænsning, forhøjede Priser paa Hjemmemarkedet foregaar her nøjagtig det samme som i England, hvor Begrænsningen af Indførselen af Flæsk forhøjer Flæskets Pris. Vort formindskede Køb i Udlandet formindsker automatisk

vor Eksport. Køb i Udlandet er en Forudsætning for Eksporten, derfor er Importen det vigtigste, den er Nøglen til Samhandelen og Igangsætter af Arbejdet i Eksportindustrierne samtidig med, at det skaber Sundhed og Konkurrencedygtighed i den hjemlige Industri.

Vareimport giver hjemligt Arbejde.

Siden 1929 er vor Import af Beklædningsgenstande og Manufaktur nedskaaet med 100 Mill. Kr. Købeevnen overfor danske Varer er derfor nedsat med disse 100 Mill. Kr., og Følgen er en forringet Eksport i Mængde og Værdi. Først hemmer man ved høje Toldsatser Importen af Varer fra de Lande, som især er Aftagere af Landbrugsvarerne; f. Eks. Manufaktur, Fodtøj, Glas, Porcelæn, Papir fordyrer man med fra 20 helt op til 100 pCt. af Indkøbsprisen, og dernæst formindsker man Eksporten yderligere gennem Valutacentralens Restriktioner. Endda siger Regeringen, at Valutacentralen opretholdes kun for at sikre Landbrugs-eksporten. Dette Ord er uden nogen som helst Mening.

Indførselen af Færdigvarer skaber Arbejdsløshed, siger man. Trods dette, at Importbegrænsningen er drevet omtrent til det yderste, er de arbejdsløses Tal i Dag omkring 100,000, det nytter altsaa ikke at spærre for Færdigvarer som Middel mod Arbejdsløshed.

Vi maa derfor spørge: Agter Regeringen at gaa andre Veje end de hidtil fulgte, eller ligger der i Statsministerens Udtalelser om Tomhændetheden en Erkendelse af, at ogsaa Regeringen er blevet klar over, at Arbejdsløsheden ikke kan bekæmpes ved at hindre Færdigvarer i at komme ind i Landet?

Land- og Byarbejdere har fælles Interesser.

Bønder og Arbejdere har fælles Interesse i at faa alle Spærringer ophævet. Det er en skadelig og farlig Lære, man i de senere Aar har søgt at oplære Arbejderne i, at Arbejderne skulde være Modstandere af den frie Konkurrence og en naturlig Prisdannelse. Det er slemt nok, at Udlandet lægger Handelen Hindringer i Vejen, men det er meget farligere, at vor egen Regering indsnævrer Importen af misforstaaede Beskæftigelsesgrunde og derved kvæler vor Eksport. Det er tragisk, at Systemet her i Landet opretholdes ved Støtte af Landbrugere og Arbejdere. At en Haandfuld Storfabrikanter

maaske kan se deres Fordel ved at bevare dette System, betyder intel i Forhold til det store almene Folk og de sande Forbruger- og Arbejderinteresser, som maa kræve Frihed og Afskaffelse af alle Særrettigheder.

Det danske Landbrug har ikke Hjælp eller Støtte nodig fra andre Erhverv, det har nodig at faa Frihed til at købe billigst muligt og benytte enhver Afsætningsmulighed, saa kan de selv. Maatte danske Bønder og Arbejdere finde hinanden i Enighed om at vælte hele dette Monopolsystem, saa er den værste Hindring ryddet af Vejen, og saa har vort Land skabt Betingelser for, at der kan blive Orden i vort eget Hus, og det er den eneste Form for national Politik, vi kan og bør føre. Kan vi skabe den størst mulige Tilfredshed indadtil og vise Verden et venligt Ansigt udadtil, er Betingelsen til Stede for, at det nationale Sindelag, udsprunget af Kærlighed til vort Land, kan vokse; men kun en Indsats i Fredens Syssel, kun en Samfundsordning paa Ligerettens Grund med fælles Ejendomsret til de Goder, Naturen har givet os, og Ejendomsret til Arbejds løn for den enkelte, kun dette kan sikre Kultur og Frihed og Selvstændighed, og kun dette kan sikre, at Folkestyret bestaar.

Danmark har ikke militære Opgaver af nogen Art.

Jeg tror, vi skal holde os fri for chauvinistisk Højstemthed og erkende, at vi har ikke militære Opgaver af nogen Art. Vi har set i den sidste Maaned, at en lille Stat i Europa, dog 4 Gange saa stor som Danmark i Folketal, der havde bygget et militært Beredskab op, stort og efter moderne Metoder, overhovedet ikke blev spurgt, da dens Skæbne skulde afgøres. Der er, synes jeg, ingen Grund til at kræve flere Soldater, og jeg synes, det er farligt og usmageligt og hysterisk, som den konservative Presse i denne Tid ganske tendentiøst driver sin Agitation imod Indenrigsministeren. Jeg staar ikke her for at forsvare ham, det plejer han selv at gøre, men jeg vil udtale en Fordømmelse af den Maade at drive Militæragitation paa.

Maa jeg benytte Lejligheden til at stille et enkelt Spørgsmaal til de nøjterede Indenrigsminister. I 1937 skrev Dr. phil. Stig Veibel en

Pjece med Titlen: »Kan Klorlageret paa Islands Brygge betyde en Katastrofe for København?« Denne Pjece vakte en vis Opmærksomhed og blev anmeldt stort i »Politiken«. Det er blevet mig meddelt, at Ministeren, vel sagtens paa Grund af denne Pjece, har faaet en Del Henvendelser angaaende Klorbeholdningen paa Islands Brygge — jeg ved, der er sket Henvendelse fra Kvindernes Liga for Frihed og Fred, fra Foreningen »Aldrig mere Krig«, fra de antimilitaristiske Præster og fra »Kristeligt Fredsforbund«. Jeg vil gerne spørge Ministeren: Har den af Ministeren nedsatte Gaskommission undersøgt dette, eller er der paa anden Maade foretaget Undersøgelser i denne Sag? Jeg vil gerne give Ministeren Lejlighed til at give et Svar herpaa.

Vi skal holde Orden i vort eget Hus — det er vort bedste Værn.

Vi skal ikke her i vort Land komme ind paa en Politik, som drejer sig om at være med i det Orkester, hvor man spiller op med Kanoner og Giftgas. Vi skal holde Orden i vort eget Hus, det er den bedste Nationalpolitik. Vi skal bygge Landet i Højden ved fredeligt Arbejde og ikke med Pigtraad og Kanoner, men vi skal bygge det, saa vore Naboer ikke kan tvivle paa vore Hensigter og saadan, at Landets Befolkning kan udvikles i Samarbejde og Kærlighed til alt, hvad der er dansk.

Vi vil fra Retsforbundets Side løse Jordspørgsmaalet, vi vil give Folket et Fædreland. Nu ejes Landet af nogle faa Medborgere, som ved enhver Lejlighed taler højstemt om Fædrelandskærlighed og forlanger af dem, der intet ejer, at de skal ofre Livet for det. Det er en Karikatur af et Fædreland. Giv Folket, hele Folket, et Fædreland, den Jord, hvor det er født og opvokset, og som det maa have Krav paa, saa skal det nok vise sig, at Nationen skal vide til enhver Tid frivilligt at staa sammen mod de Farer, der maatte true udefra til sin Tid og paa forskellig Maade.

Orden i Huset indadtil og et venligt, absolut fredeligt Ansigt udadtil, det er vort bedste Værn, og det er den Maade, hvorpaa vi kan hindre, at Ilden fænger i vort lille straatækte Hus.

RUDS VEDBY-KREDSSEN

Retsforbundets Kandidat i Ruds Vedby-Kredsen:
Gaardejer, Sogneraadsform. *Jeppe Gammelby*, Kærby pr. Kalundborg.

Tillidsmænd i Kredsen's Kommuner:

Havrebjerg: Uddeler Holt.	Jyderup (?)
Gierslev: Lærer Nielsen.	Mørkov: Murer Elvin Christensen.
Høng (?)	Buerup (?)
Sæby-Hallenslev: Husmand Poul Pedersen, Sæbyhøj, Høng.	Skamstrup-Frydendal (?)
Ørslev-Sølbjerg (?)	Fuglede: Lærer Jensen.
Tersløse-Skellebjerg: Arbejdsmand Carl Gørtz.	Svallerup: Møller Holger Jensen (Ruds Vedby-Kredsen's Formand).
Stenlille (?)	Gørlev-Bakkendrup: Lærer Sv. Larsen, Rye.
Holmstrup (?)	Helsing-Drøsselbjerg: Bmd. E. Møldrup, Dalby.
Nidløse: Købmand Laurids Nielsen.	Rerslev: Slagter Jørgensen, Sønderød.

I flere af de med (?) mærkede Kommuner er der ved sidste Folketingsvalg faldet mange Stemmer paa Retsforbundet. Lad os „høre jeres Røst“ ogsaa udenfor Stemmerummet! Meld jer som Tillidsmænd til en af de ovenfor nævnte, eller formaa en anden dertil! **Men snarest!** Bl. a. fordi Valget staar for Døren!

Lokalkredse findes i:

DIANALUND OG OMEGN: Formand **Laurids Nielsen**, Kasserer **Carl Gørtz**.

SVALLERUP: Formand **Holger Jensen**, Kasserer **Murer Anders Nielsen**.

GØRLEV OG OMEGN: Formand **Svend Larsen**, Kasserer **Tømrer L. P. Nielsen**.

NY PJECE

**NAA SAADAN,
ja, det er jo saa ligetil -**

**Smaa Samtaler
om store Spørgsmaal.**

AF **HOLGER NIELSEN.**

48 Sider — smukt udstyret.

Pris pr. Eksempel	0,35 Kr.	} + Porto.
> 10 >	3,00 >	
> 25 >	6,00 >	
> 50 >	10,00 >	

Rekvireres fra:

„**Retsstaten!**“

Slagelsegade 3, København Ø.

NB: Den nemmeste og billigste Maade er at indsende Beløbet i Frimærker eller paa Giro 2931 og notere Bestillingen paa Bagsiden af Kuponen.

Ønsker De at vide mere?

Dersom Folketingsmand Hans Hansens Tale har vakt Deres Interesse, saaledes at De har faaet Lyst til at læse og høre mere om de Idéer, *Retsforbundet* arbejder for, bør De sætte Dem i Forbindelse med Retsforbunds-Kredsen paa Deres Egn (se ovenstaaende Adresser) og tegne Abonnement paa:

Retsstaten!

Tidsskrift for Retsstats-Anliggender

Udkommer hver Maaned med mindst 16 Sider og af Format som dette Særtryk (altsaa dobbelt saa mange Sider i hvert Nr.).

Tidsskriftet bringer alle Oplysninger om Retsforbundets Arbejde Landet over, Beretning fra Rigsdagsarbejdet og alsidige Artikler om alt Retsstatsidéerne vedrørende.

Billigt Prøve-Abonnement.

I 1/2-Aaret: Januar—Juli 1939 kan alle Interesserede faa Tidsskriftet »Retsstaten!« tilsendt for **30 Øre** (Postpenge inclusive).

Beløbet kan indsendes i Frimærker til:

»Retsstaten!«, Slagelsegade 3, København Ø.

Udgivet af Tidsskriftet »Retsstaten!«. — Udkommer hver Maaned. (Giro 2931.)
Redaktør: *Edgar Høier* (ansvarhavende). Redaktionssekretær: *Harald Poulsen*, Tlf. Godth. 4379.
Redaktion: Slagelsegade 3, Kbhvn. Ø. Tlf. Øbro 8732. Expedition: P. Skramsg. 14¹, Kbh. K. Tlf. Palmé 1602 x.
Trykt hos Skou & Madsens Eftl., Istedg. 119, Kbh. V.

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk